

Тема: Жанри в музичному мистецтві.**Мета:**

навчальна: розкрити учням жанри музичного мистецтва: «вокальний» і «інструментальний». Познайти з різновидами даних жанрів: «інструментальні», «симфонічні», «музично-театральні жанри», «камерні». Ознайти із творчістю В. А. Моцарта.

розвиваюча: розвивати вокально-хорові навички і вміння спостерігати за інтонаційним розвитком музичних образів.

виховна: виховувати в учнів зацікавленість класичною музикою, вміння відчувати єдність із музичним образом пісні.

Хід уроку

Перегляд відеоматеріалу за посиланням <https://youtu.be/P3qEzOvXT8w>.

1. Організаційний момент.

Музичне привітання.

2. Актуалізація опорних знань

Учитель: Вітаю вас, шестикласники! Пропоную активізувати свої знання з жанрів музичного мистецтва:

Гра «впізнай музичний жанр»: <https://learningapps.org/12377558>

Давайте пригадаємо, які ми знаємо музичні жанри. Для цього з'єднайте назву музичного жанру із зображенням.

Поміркуйте і уявіть, які емоційні враження можна отримати від сприйняття веселого мюзиклу, а які - від героїчної симфонії.

3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку.**4. Вивчення нового матеріалу.**

Щоб краще зрозуміти зміст музичного твору, бажано визначити його жанрову природу. Первинні жанри – танець і пісня – зародились дуже давно. Вони розрізняються способом виконання – голосом або за допомогою музичних інструментів. Найпоширеніший поділ жанрів – на **вокальні і інструментальні**.

У цих жанрових групах («сімействах») свої різновиди.

Артур Річчі. Урок співів

Панно невідомого художника, XVII ст.

Що відбувається на картинках? Як виконується музика? Які інструменти тобі відомі? Назви картину невідомого автора.

Жанри поділяються за складом виконавців. Вокальні твори для великого складу співаків /співачок належать до **хорових жанрів**. Музика, яка виконується симфонічним оркестром називається **інструментальною**. Проте, **симфонічні** жанри мають свої особливості, тому їх виокремлюють у самостійну групу. Жанрові кордони завжди умовні. Наприклад, опера – вокальний жанр, адже в ній головне – спів, а балет, де панує танцювальний рух – інструментальний. Проте, і опера і балет, належать до групи музично- театральних жанрів.

Музично-театральні жанри увібрали в собі типові риси сценічних мистецтв. І у вокальній, і у інструментальній музиці є твори, які передбачають невелику кількість виконавців, їх називають **камерними**.

У давнину, коли ще не було спеціальних приміщень для виконання музики (концертних залів і філармоній), вона виконувалася переважно у приватних будинках аматорів музичного мистецтва. Збиралися знайомі, хтось сідав за клавесин, і починався домашній концерт. Таке музикування зазвичай відбувалось у аристократичних салонах, тобто в невеликих приміщеннях. Звідси й пішла назва – **камерна музика**. Виконувались пісні і романси, інструментальні п'єси й ансамблі.

У минулому році ми вже слухали камерний твір Мирослава Скорика «Мелодія» у виконанні автора на фортепіано і в оркестровій інтерпретації. Давайте послухаємо, як прониклива мелодія звучить у інших версіях – камерно-інструментальній і камерно-вокальній.

«Мелодія» М. Скорика у виконанні Злати Огневич і ансамблю бандуристів

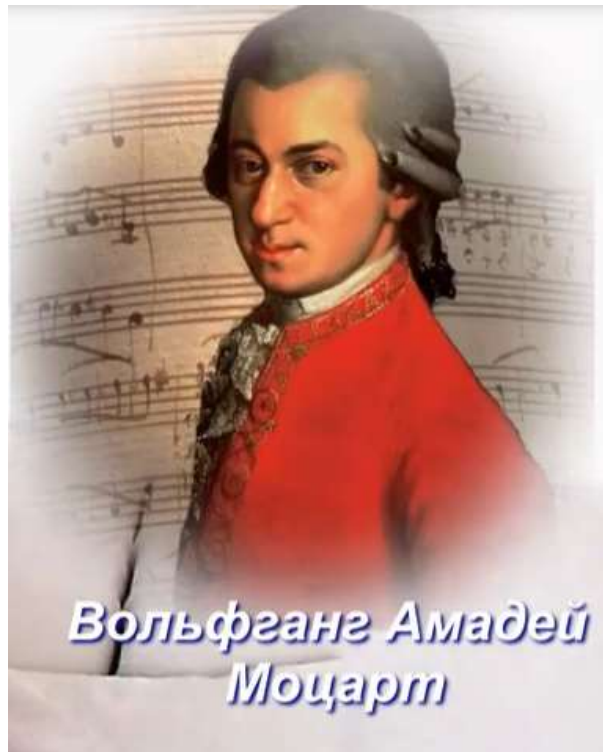
Мирослав Скорик. «Мелодія» у виконанні Богдани Півненко (скрипка з фортепіано), Злати Огневич (вокаліз).

Поміркуй, як однією мелодією можна виразити душу українського народу, без слів розказати про його складну долю і незламність, передати глибину і біль, а разом із тим – оптимізм і віру в щасливе майбутнє. Чи можна назвати цей шедевр сучасної музики лейтмотивом України?

Мирослав Скорик. «Мелодія» у виконанні Богдани Півненко (скрипка з фортепіано) <https://youtu.be/P3qEzOvXT8w>, Злати Огневич https://youtu.be/JGBJ2esZ_T4

В історії музичного мистецтва є яскравий приклад, коли спадщина митця охоплює майже всі існуючі в його епоху жанри. Це багатогранна творчість Моцарта, що включає хорову, камерну, театральну музику.

Вольфганг Амадей
Моцарт

Фрагменти різних творів з різних жанрів <https://youtu.be/P3qEzOvXT8w> .

В. А. Моцарт. Фрагменти з творів: Симфонія № 40 (I ч.),
«Реквієм» (Lacrimosa, Dies Irae).

Розкажи про свої враження від музики. До яких жанрів належать
музичні твори Моцарта, фрагменти з яких прозвучали?
Музика якого з творів трагічна, а якого — оптимістична?

Відео ролик «Історія реквієму» <https://youtu.be/P3qEzOvXT8w> .

Фізкультхвилинка «Веселий настрій» <https://youtu.be/vGAkqpIzPI0> .

Поспівка. Вправи для розвитку музичного слуху та голосу
<https://youtu.be/MksnqLiqAPc> .

Розучування пісні «Українці» <https://youtu.be/9Am6n6WQ1zk> .

1 куплет

У вишиванці в свята й будні
Моя Вкраїна хай цвіте.
Тут мудрі і веселі люди –
Таких немає більш ніде.
Гуцули, бойки, подоляни
І відчайдушні козаки,
Поважні, гречні галичани –
Мої ви любі земляки!

Приспів:

Українці, ми - єдина сім'я!
Співуча мова, пшенична земля,
Чиста й ніжна, наче пташка на калині,
Вдячна, що я народилась в Україні!

2 куплет

Волинь, Покуття, Чорне море –
Усі під небом ми одним –
Дунай, Дніпро, бескиди, гори,
Бо Україна – це наш дім.
Дзвенять піснями буковинці –
До Запоріжжя йде луна.
Одна родина – українці,
Це наша рідна сторона.

Приспів.

Виконуємо пісню «Українці» (1 куплет та приспів) <https://youtu.be/9Am6n6WQ1zk>

5. Закріплення вивченого матеріалу. Підсумок.

Мистецька скарбничка

Камерна музика (з італ. *camera* – кімната) – твори для невеликого складу виконавців – співаків або інструменталістів (не більше десяти).

Реквієм – траурна заупокійна меса в римо-католицькій церкві, музичний жанр, написаний у формі і на тексти заупокійної меси.

Узагальнюю, аргументую, систематизую

1. Назви, які ти знаєш музичні жанри, жанрові групи.
2. Поясни походження і зміст назви камерна музика. Які жанрові різновиди вона включає?
3. Прослухай різні фрагменти з мюзиклу «Моцарт». Визнач, коли звучить класична музика, а коли – рок.

**6. Домашнє завдання: Заспівай пісню «Українці» (1 куплет та приспів).
Намалюй схему у зошиті. Сфотографуй свою роботу та надішли на
електронну адресу ndubacinskaa1@gmail.com. Бажаю успіхів!**